

Status naukowy teologii pastoralnej.

Materiały z sympozjum polskich pastoralistów, Nysa 8–9 X 2001 r.,
(seria *Sympozja* 48), red. J. Mikołajec, Opole 2003

Sekcja Pastoralistów Polskich gromadzi wykładowców teologii pastoralnej w wyższych seminariach duchownych i wydziałach teologicznych. Odbywa coroczne sesje, które stanowią forum wymiany naukowej i dydaktycznych doświadczeń pomiędzy różnymi naukowymi środowiskami, zarazem są drogą opracowywania nowych i ważnych zagadnień oraz podejmowania wspólnych inicjatyw. W 2001 r. z inspiracji prof. dra hab. R. Kamińskiego (KUL) zainicjowano sympozja węższego grona naukowych specjalistów teologii pastoralnej, pracowników wyższych uczelni uniwersyteckich. Ich celem jest wypracowanie naukowych teorii i metod badawczych służących rozwojowi dyscypliny teologii pastoralnej jako takiej. Pierwsze odbyło się w Opolu, zatytułowane „Status naukowy teologii pastoralnej” Zeszyt zawiera referaty wygłoszone podczas rzeczonoego sympozjum oraz przebieg dyskusji.

Wykład gospodarza miejsca ks. abpa prof. A. Nossola ukazuje priorytetowe kierunki dla współczesnej pastoralnej refleksji naukowej w kontekście przemian związanych z procesami europejskiej integracji. W meritum sesji wprowadza referat ks. prof. R. Kamińskiego, ukazując samo pojęcie i specyfikę teologii pastoralnej w najnowszych ujęciach. Przedłożenie ks. prof. J. Wala (PAT) naświetla za-

gadnienie miejsca teologii pastoralnej wśród innych naukowych dyscyplin, także pozateologicznych. Ks. prof. B. Mierzwiński (UKSW) zarysowuje historyczne i współczesne dyskusje nad koncepcją rzeczonoego naukowej dziedziny oraz różnaitość ujęć. Teologia pastoralna, jak każda z dyscyplin, ma swoją specyficzną metodę. Jeden z aspektów, mianowicie konieczność badania znaków czasu, roztrząsa wystąpienie ks. dr. hab. J. Mikołajca (UO). Natomiast ks. dr. hab. K. Bełch (UKSW – Radom) zastanawia się nad zasadnością i granicami badań empirycznych w teologii pastoralnej. Referat ks. prof. M. Ostrowskiego (PAT) koncentruje się na ważnym, a nie zawsze docenianym w procesie kształcenia problemie studenckich ćwiczeń i praktyk duszpasterskich. Obszerny zapis dyskusji ukazuje, jak ważną rzeczą w posuwaniu naukowych rozwiązań jest ścieranie się poglądów i wymiana doświadczeń. Listę artykułów dopełniają dwa podsumowania – ks. prof. A. Przybeckiego (UAM) uczynione w trakcie dysputy nad aktualnym ujęciem teologii pastoralnej oraz inicjatora sesji ks. prof. R. Kamińskiego, który zarysowuje osiągnięcia spotkania pastoralistów i sygnalizuje zagadnienia konieczne do rozpracowania w przyszłości. Zeszyt jest wydawnictwem, które powinno znaleźć się na półce każdego wykładowcy teologii, nie tyl-

ko pastoralnej. Okazuje się, iż teologia pastoralna, zwana także praktyczną, wkracza na teren różnych innych przedmiotów wiedzy. Z drugiej strony, każdy z przedmiotów poszukuje dróg transponowania swych osiągnięć

ku praktyce, w czym niezwykle pomocna jest teologia pastoralna. Zeszyt przyda się każdemu studiującemu, który chce wykroczyć poza minimum ratio studiorum.

Ks. Maciej Ostrowski (PAT)

„Peregrinus Cracoviensis” nr 14/2003, 232 strony

Istniejący w Instytucie Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego od roku 1994 Zakład Geografii Religii – którego promotorem jest wybitny znawca zagadnień pątnictwa, prof. A. Jackowski – wydaje od 1995 roku swój periodyk „Peregrinus Cracoviensis” Redakto-ry zeszytu 14, zatytułowanego „Skałka – Sanktuarium i Panteon Narodu. 750 lecie kanonizacji św. Stanisława Biskupa i Męczennika”, chcą włączyć się w obchody jubileuszowego roku krakowskiego biskupa. Kierując się założeniem serii, koncentrującej się na problematyce pielgrzymowania i turystyki religijnej, skupiają się na jednym ze znanych ośrodków pielgrzymkowych związanych z historią śmierci Męczennika, kościele – sanktuarium w Krakowie na Skałce. Powyższe założenia wpłynęły na konstrukcję treści czternastego zeszytu. Można w nim znaleźć trzy grupy artykułów związanych ze sobą jedną ideą. Pierwsza dotyczy postaci św. Stanisława i jego duchowego dziedzictwa, stojącej u początków ukształ-

towania się skałecznego sanktuarium. Druga koncentruje się na skałecznym kompleksie budowli, stanowiącym perłę polskiej kultury. Trzecia rysuje niejako szersze tło zarówno kultu Świętego Biskupa, jak i konkretnego, wybranego ośrodka. Tego rodzaju układ pozwala na wielostronność ujęcia problemu. Postępuje niejako od jego jądra (życie i działalność św. Stanisława) ku kolejnym implikacjom (rozwój kultu św. Stanisława, zwłaszcza w miejscu męczeństwa, wpływ na kulturę, historię itd.).

Do pierwszej grupy można zaliczyć artykuł o J. Mazura, paulina, wykładowcy PAT i KUL, „Skałka na przełomie tysiącleci” Stanowi on obok redakcyjnych wstępów obszerniejsze wprowadzenie w tematykę zeszytu. Opisuje dzieje sanktuarium, najważniejsze pamiątki, a zwłaszcza jego religijne funkcjonowanie, w których zapisało się dziedzictwo duchowe św. Stanisława. Badacz kultury S. Dziedzic pisze o roli św. Stanisława w kształtowaniu się świadomości narodowej Polaków, jego wpływie na pol-